

Tukej je treba na peté stopíti, tukej krotiti in berzdati; — če ne, se bodo zastónj pošteni možjé za dobro in blagóst, za omiko in osrečenje domovine trudili. Taki otroci so gnjil sad, ki vse drugo oskruni in skazí, oni so smerdljivi oblaki, s kterih ves gnus in vsa nesreča treska na človeški rod. Javalne bi bile napolnjene jetnišnice, in ne bilo bi treba delarnice, ko bi starši in rokodelski mojstri v izreji otrok in učencov svojo dolžnost na tanjko spolnili in posebno jih kužnih družinj varovali. Kteri pa tega ne storé, zaslužijo kej več kakor v černe bukve zapisani biti, lenuhnim postopačem in smerkovcam pa gré namočen brezovec okusiti dati, kolikorkrat koli se v takih okolišinah dobé.

Krajnski misijonar Ignaci Knobleher.

Od téga našiga rojaka so Novice v 15. in 16. listu lanskiga léta že več povedale; in v letšnjim 21. listu je bilo rečeno, de bi bil že v notranjo Afriko med Zamorce odšel, kar se ima pa še le proti jeséni zgoditi. — Ljubljanski Ilirski list, ki nam je v tekočim leti že veliko znamenjih domorodnih novic na znanje dal, je poslednje dni novo pismo gosp. Ignacija Knobleherja pernesel z nekterimi perstavki, od koder naslédnje vzamemo za svoje bravce.

Gosp. I. Knobleher je že v manjših šolah veliko nagnjenje občutil, keršansko vero oznanovati kdaj v krajih, kamor dobrotljivi žarki njene luči še niso ségli, pred drugimi v iztočni Indii.

Kér je pozneje v leti 1841, spodbuden od tedajnega papežoviga poslaniga na Dunaji in zdajnega kardinala čast. gospoda in kneza Altierita, do kteriga se je bil s pisanjem obernal, in bolj poterjen v svojim naménu od svojiga domačiga gosp. fajmoštra J. Zaločarja, v Rim peršel z upanjem, v propagando, to je, učiliše za misijonarje, stopiti: je bila stanovitnost v njegovim sklépu dolgo in mnogo skušana. To je bilo prvo, kér ni mogel precej biti vzét v propagando; vunder dovoljeno mu je bilo zavoljo uka obiskati rimsko zborniše (Collegium romanum). Huji skérb je bila, kakó v Rimu preživeti se, dokler se mu pot po njegovih željah ne odpré. Pa božja previdnost mu je tudi tukej podpornike dala. Naš milostljivi škof in knez gospod Anton Alojzi so večkrat z obilnimi darmí mu perstopili. Pozneje je peršel za učitelja k nekemu blagorodnimu gospodu iz Danskiga, kteriga je tudi skoz italijanske in nemške dežele do Kopenhagna spremil. Ko se poverne nazáj v Rim, ga tukej v nar večí potrebi čaka dar več duhovnih gospodov, posébnó iz gorenske krajnske strani, ki so mu 200 gold. poslali, s kterimi si je pripomogel, dokler je v leti 1843 v propagando stopil. Zdaj je z veseljem in v miru se za svoj poklic perpravljal, in lansko leto pred Velikonočjo je bil mašnik posvečen.

Kakó ga je zdaj po eni strani morebiti nar terji skušnja varila, se vidi ravno iz pisma do gosp. Jožefa Partelna od 10. Prosenca tega leta, ki se najde v ilirskim listi. Dolgo časa namreč ni bilo do gotoviga razločeno, kam de bo poslán, ali kaj bo njegova služba; kér zdaj se je tu zdaj tam potreba pokazala, kjer bi zamôgla njegova gorečnost in umetnost katolški cerkvi koristiti. In takó se mu je bilo zdaj za te in te nevarnosti in težave v duhu perpravljati, zdaj za obilniši spoznanje jezika in življenja tega in tega ljudstva si perzadévati.

Nar popréd je bil odločen za izhodnjo Indijo, kakor je bila že njegova nekdanja želja. Kér je bilo treba za Švedsko misijonarja, v tevtonskih narečjih znanjeniga, in kér zató ni bil kdo drugi znan, je bilo go-

spodu Knobleherju rečeno, se perpraviti. Čudno se mu je storilo, de bo zdaj mu iti v deželo, ki jo je pred kratkim iz Danskiga čez vosko cesto morja glédal, in kamor si vunder ni mislil kterikrat priti. Med tem se je néki mašnik iz Bavarskiga za ta misijón ponudil, in naš domorodec zopet ni védil, kam bo z njim. Drugo upanje se pokaže za novo Holandijo in spet za Indijo, to de zastónj. Zdaj mu je bilo rečeno, se perpraviti za Perzijo; že se uči ondašnjiga jezika po slovnicí, ki mu jo je kardinal Mezzofanti dal, in si pustí brado rasti.

Tukej raztrése njegove misli nekoliko misijón, na kteriga je šel s svojim vodjam P. Rillo, in več učenci propagande, v Sabinske hribe blizo Rima k perprostumu in pobožnjimu ljudstvu. Ko pride nazaj, najde pismo od svojiga prijatla iz Krajnskiga in zraven nekaj krajnskikh pesem z napévi (vižami). Té so, kakor sam piše, dopadle njegovim tovaršam, posebno nekemu Kitajcu, Ming po iménu, takó, de so jih večkrat poskušali péti. Ta čas se mu je odperla pot, po kteri bi bil za svoj rod, namreč za slavijanskiga, imél kaj več délati. Kar se je bil namreč soznal z rajnkim gosp. Kopitarjem, ki je bil poklican v Rim, tamkej učilištvo za slavijansko pismenstvo osnovati: se je začél tudi z iztočno-slavijanskim, posebno s staroslovenskim narečjem pečati; in zdaj je bil on odločen to učilištvo prevzéti. Čeravno močna je bila njegova želja za daljne misijone, se je podal povelju svojih viših, vzél v roke Cirilovo s. pismo, Nestorjev letopis in druge bukve, ki jih je bil ruski Car Nikolaj poslal propagandi. Med tém je prejél še več krajnskikh bukev, zlasti Potočnikove pesmi po gosp. Andreji Skopcu; in še ga novi misijón v Nemi, kraj z jezeram, ki je podobin Blejskimu, v duhu perstavi v slovenske strani.

Med tem pa so se njegovi viši zopet ozerli na njegov vedni namen za vunanje misijone, zavoljo kteriga je on svoj dom bil zapustil, in dovolili so mu odhód v Indijo. Kér pa so rajnki Papež Gregor XVI. sklenili, nov apostoljski vikarjat (namestništvo) v notranji Afriki med Zamorci osnovati: sta bila pater Rillo in gosp. Knobleher namenjena, apostoljskim namestnikam za misijonarja iti. Gosp. Knobleherju bo iti čez otok Malto, kjer najde svojiga noviga prednika, do zdaj ondi korarja, potém, kakor stoji v poslednjim pismu od 18. Rožnicveta, v Sirijo, de se soznani popréd z izhodnimi vredbami, in daljna pot bo šla čez Egípt v kraje, kjer nar huji sonce peče — zraven paganska tema še z vso močjo kraljuje, in k temu mahomedanska vraža napotje dela.

Kér je k temu težkimu poklicu veliko serčnosti in stanovitnosti potreba, se on perporočí molitvam svojih rojakov.

P. H.

Današnjimu listu je perdjana 18. doklada.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajuju	
	22. Velikiga serpana.		17. Velikiga serpana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	2	2	—
1 » » » banaške	2	15	2	14
1 » Turšice	1	9	1	8
1 » Soršice	—	—	—	—
1 » Rži	1	23	1	25
1 » Ječmena	1	6	—	—
1 » Prosa	1	7	1	18
1 » Ajde	1	3	1	18
1 » Ovsá	—	45	—	51